

Motion till riksdagen 2009/10:A414

av **Lars U Granberg m.fl. (s)**

Män för jämställdhet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om jämställdhet på arbetsmarknaden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om jämställda löner.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ojämställdheten i vården.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stoppa kvinnohandeln.²
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen snarast ska lägga fram en proposition om ratificering av Europarådets konvention mot trafficking.³
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kvinnofridslagstiftningen bör stärkas.²
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att inrätta speciellt anpassade och säkra platser för offren för människohandeln i vårt land.²
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att regeringen understöder mäns delaktighet i arbetet på hela jämställdhetsområdet.

¹ Yrkande 3 hänvisat till SoU.

² Yrkandena 4, 6 och 7 hänvisade till JuU.

Fel! Okänt namn på

³ Yrkande 5 hänvisat till UU.

Motivering

Sverige tappar mark i jämställdhetsarbetet, andra länder i vår närhet är mer progressiva i arbetet för ett jämställt samhälle. Som vi socialdemokratiska män ser det så är detta det politiska resultatet av tre förlorade år med den nuvarande borgerliga regeringen. Regeringen väljer att nöja sig med att finnas till högt uppe på en skriven lista av olika länder i stället för att vilja se allt som ännu återstår att göra ute i vårt samhälle. I det arbetet har vi män en given roll att spela, och nu krävs det att vi män kliver fram sida vid sida med kvinnorna för att utifrån en problembeskrivning som vi gemensamt delar kunna nå resultat som stärker jämställdheten i vårt land.

Vi män har en given roll att agera och interagera i frågor som rör jämställdhet när problemen så tydligt utgörs av hur män betar sig gentemot kvinnor. Detta självklara understryker inte regeringen tillräckligt tydligt i sina ambitioner i arbetet för jämställdhet. Det är därför av största vikt att regeringen nu deklarerar att man delar vår syn på vikten av att män mer tydligt tar ställning i frågor som rör jämställdhet och att vi gör det i samverkan med de kvinnor som drivit utvecklingen historiskt. Regeringen bör därför göra allt för att understödja de olika initiativ som finns runt om i vårt land där män väljer att kliva fram och ta debatten för ett mer jämställt samhälle.

I frågan om prostitution och människohandel så har vi män en given uppgift som tydligt bör understödjas av regeringen. Vi kan och vi skall ta debatten med de män som inte delar vår syn om vikten av att prostitution och människohandel för sexuella ändamål ska bekämpas. Den debatten skall tas där den dyker upp, vid fikabordet på jobbet, i omklädningsrummet efter träningspasset, på puben och den skall tas om möjligt av män. Här är det också viktigt att regeringen gör allt vad den kan för att bygga nätverk internationellt så att de män som idag i vårt land tar aktiv ställning och agerar för jämställdhet och mot våld får en utökad plattform internationellt. Vår verksamhet får inte stanna vid nationsgränsen. Här har regeringen möjlighet att bygga en internationell verksamhet.

Men för att vi effektivt skall kunna göra det så krävs det att de förslag som regeringen lägger är tillräckligt starka. Vi tycker inte att så är fallet vad gäller förslagen i handlingsplanen mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Det saknas tydligt riktade resurser till polisen för att bekämpa människohandeln. Öronmärkning av pengar måste ske för att polisen skall kunna fokusera sina resurser till att bekämpa människohandel. Liknande satsningar med öronmärkta resurser för att bekämpa människohandel har prövats och det med goda resultat. Här råder en otydlighet hos regeringen, en otydlighet som kan få negativ inverkan på möjligheten att bekämpa detta brott. Samtidigt bör också kvinnofridslagsstiftningen stärkas så att även brott mot kvinnor där kvinnor som lurats och mot sin egen vilja exploateras i pornografiskt material beivras i alla medier. Den rättsskipande nivån i vårt samhälle, polis och domstolar bör också ges utökade möjligheter att interagera internationellt när det handlar om denna typ av brottsbekämpning. Även kunskapsöverföring mellan nationernas brottsbekämpande myndigheter är viktig att stödja med resurser.

Fel! Okänt namn på

Runt offren för människohandeln bör också resurser satsas för att förmå kvinnorna att stanna i Sverige så att det polisiära utredningsarbetet och omhändertagandet och omvårdnaden av offret kan göras på ett så säkert och humant sätt som möjligt. Speciellt anpassade och säkra platser för omhändertagande bör inrättas, där kvinnorna kan känna säkerhet och frihet och där tolkar tillsammans med myndighetspersoner och andra aktörer kan möta offret, utan att kvinnorna i fråga måste släppa känslan av trygghet, där möten kan ske i offrets tillfälliga trygga miljö och den fortsatta utredningen och omhändertagandet fortsätter under den tid kvinnorna kan stanna i vårt land. Särskilda insatser bör där ställas till förfogande för att på ett mänskligt och humant, rättssäkert och utredningssäkert sätt kunna ta emot minderåriga flickor som utsätts för människohandel.

Information och utbildning i länderna i Östeuropa måste intensifieras så att kvinnorna kan få hjälp när man sedan kommer hem till sitt hemland, men också för att andra kvinnor ska få vetskap om vad som väntar dem om de låter sig luras av dessa män. Problemet är stort även i övriga Europa, och detta är också en angelägen fråga för EU och andra länder runt om i världen.

Vi tycker att det är dags att överge begreppet koppleri och att i stället tydligt uttala vad det egentligen handlar om, nämligen människohandel. Straffet för prostitution bör också skärpas.

Arbetet med att få övriga Europa att dela vår syn på prostitution är en viktig del i ett arbete som vi män tydligt bör ta del i. Många gånger är det så frågan om att gå i vår riktning vad avser synen på prostitution och människohandel blockeras av en majoritet män i olika länders parlament. Här har vi en given uppgift, men den måste understödjas av regeringen. Därför är det viktigt att regeringen mer tydligt arbetar för att få övriga Europa att dela vår syn på prostitution, och att regeringen skapar nätverksmöjligheter för att vi skall kunna nå ut med ett budskap mellan män om synen på prostitution.

Det är pinsamt att Sverige under sin tid som ordförandeland i Europarådets ministerkommitté inte klarade av att ratificera konventionen om människohandel. På uppdrag av hela den svenska Europarådsdelegationen uppvaktade vi socialdemokrater regeringen i september 2008. Konventionen undertecknades av Sverige redan 2005. Statssekreteraren i Justitiedepartementet sade sig då dela vår uppfattning om vikten av ett skyndsamt arbete. Sedan dess har ingenting skett. Det är orimligt att ratificeringen försenats i fyra år. Denna brist på agerande skadar självfallet Sveriges legitimitet i frågan.

Exploatering och förtryck, prostitution och trafficking drabbar särskilt hårt i krig och konflikter. Europarådets konvention mot trafficking är öppen för undertecknande av länder utanför Europa; här bör Sverige tydligare verka för att länder utanför Europa, och särskilt länder i Afrika, undertecknar denna konvention.

Jämställdhetslagen fyller en viktig funktion, men efterlevs inte alltid. Det måste ställas större krav på arbetsgivarna att åtgärda de könsbetingade löneskillnaderna. Därför bör lagen skärpas så att 12 § i lagen som reglerar att arbetsgivaren har tre år på sig att åtgärda könsbetingade löneskillnader ändras till ett år. Jämställdhetsplaner bör också göras på alla arbetsplatser, inte bara på dem som har mer än tio anställda.

Fel! Okänt namn på

Ett nästan jämställt Sverige är inte tillräckligt, därför måste vi driva en hård kamp mot löneskillnader. En viktig förutsättning för jämställdhet mellan män och kvinnor är att en kvinna skall kunna försörja sig själv på sin lön. Även här är de tre åren som nu gått av borgerligt styre av vårt land förlorade år för jämställdheten. Vi ser idag en ökande grupp av kvinnor som inte är ekonomiskt självständiga. Man är i större grad än tidigare mer beroende av inkomster som en man i ens närhet har. Detta är resultatet av framförallt den arbetsmarknads-, närings- och socialpolitik som regeringen fört. Risker är att vi tyvärr inte ser slutet på denna ojämslällda politik under den nu innevarande mandatperioden.

Det är ett märkligt tillstånd i Sverige att arbete med människor värderas lågt. Människan är det finaste vi har! Därför måste det till en ordentlig förändring i lönepolitiken, och det klarar inte marknadens parter i dag, för det räcker inte med lönehöjningar på 400 kronor i månaden. Pengar finns i samhället, och dessa måste omfördelas så att de som arbetar med människor skall känna att de värderas högt.

De har kallats ”vår tids hjältar”, vilket är med sanningen överensstämmande, och de måste också få bekräftelse på detta genom sina löner. Därför bör regeringen nu verkligen fördela om tillräckligt med resurser till kommuner och landsting så att välfärdsjobbarna som vanligtvis är kvinnor får ha sina arbeten kvar.

Det är också viktigt att staten som arbetsgivare till många kvinnor också vågar visa att man prioriterar sina anställda, framför allt nu när den förda politiken från regeringen gjort så att vi hamnat djupare ner i den rådande lågkonjunkturen än vad vi skulle ha gjort med en annan politik. Under ett antal år nu så har statens anslag till löner och administration minskat, vilket gör att kvinnor i den statliga sektorn inte får samma uppräknin g av lönen som övriga.

2007 så redovisade Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) en kunskapsöversikt över hur kvinnor behandlas i den svenska sjukvården. På område efter område missgynnas fortfarande kvinnor enligt översikten.

Kvinnor får sämre tillgång till kranskärslröntgen och får mindre aktiv hjärt- och kärilbehandling än män.

Kvinnor får vänta längre på gråstarrsoperationer.

Kvinnor får vänta längre på besök hos allmänläkaren, både vid akuta och icke akuta fall.

Kvinnor har sämre tillgång till vård på strokeenheten.

Kvinnor har mindre chans att få dialys- och njurtransplantation.

Kvinnliga rökare löper samma risk som män att få lungcancer, ändå remitteras de mindre ofta till bronkoskopi.

Kvinnor med knäledsartros, höftledsartros och spinal stenosis har varit mer handikappade än män efter operation.

Även här så ser de tre år som gått av mandatperioden ut att vara förlorade år. Prioriteringen hos regeringen handlar om att privatisera vård och omsorg. Målet är att gå vidare med hälso- och sjukvård. Frågan om vem som ska driva sjukhus, primärvårdsmottagnin ar och äldreomsorg har visat sig viktigare än att åtgärda brister byggda på kön. Att regeringen vill få in fler kvinnor som

Fel! Okänt namn på

driver vårdenheter privat är ingen säker lösning på problemet att kvinnor inte prioriteras rätt i hälso- och sjukvården idag. Inte räcker det att den som driver primärvården i privat regi är kvinna för att insatserna skall vara detsamma i primärvården som i äldreomsorgen.

Indikatorer på ojämsställd sjukvård har funnits länge. Nu måste något hända. Nationella riktlinjer med en tydlig nationell genomförandeplan som omgående bör implementeras måste fram för att vi skall kunna nå en jämsställd sjukvård i Sverige.

Stockholm den 2 oktober 2009

Lars U Granberg (s)

Björn von Sydow (s)

Luciano Astudillo (s)

Göte Wahlström (s)

Kurt Kvarnström (s)

Christer Adelsbo (s)

Thomas Strand (s)

Anne Ludvigsson (s)

Hans Stenberg (s)

Mikael Damberg (s)

Peter Jonsson (s)

Jörgen Hellman (s)

Hans Unander ()

Marie Nordén (s)

Lennart Axelsson (s)

Roland Bäckman (s)

Michael Hagberg (s)

Tommy Ternemar (s)

Göran Persson i Simrishamn (s)

Leif Pettersson (s)

Per Svedberg (s)

Ann-Christin Ahlberg (s)

Billy Gustafsson (s)

Björn Lind (s)

Lars Wegedal (s)

Tommy Waidelich (s)

Inger Jarl Beck (s)

Kent Härstedt (s)

Aleksander Gabelic (s)

Carina Adolfsson Elgestam (s)

Peter Jeppsson (s)

Catharina Bråkenhielm (s)

Ronny Olander (s)

Christer Engelhardt (s)

Krister Örnfjäder (s)

Ameer Sachet (s)

Olle Thorell (s)

Fredrik Lundh (s)

Åsa Lindestam (s)

Lars Mejern Larsson (s)

Raimo Pärssinen (s)